

Vysoká škola: Univerzita Karlova v Praze... Fakulta:...1. lékařská fakulta

Pracoviště:.....Psychiatrická klinika..... Akademický rok:.....2015/2016.....

POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE

jméno PhDr. Petr Novák

oborLékařská psychologie a psychopatologie.....

Název disertační práce:

Efektivita primární prevence užívání tabáku v rámci programu Unplugged

Effectiveness of primary prevention of tobacco use in the program Unplugged

Školitel: prof. PhDr. Michal Miovský, Ph.D.

Hodnocení:

Autor se dlouhodobě věnuje adiktologické problematice a preventivním programům zaměřeným na ilegální i legální návykové látky. Současně se tématu věnuje též teoreticky se zaměřením na metodologii a hodnocení účinnosti těchto programů.

V teoretické části disertační práce popisuje užívání tabáku a jeho zdravotní rizika včetně epidemiologie zaměřené na dospívající. Podrobně je rozebráno obecně rizikové chování v adolescenci včetně konceptu užívání návykových látek.

Autor popisuje strukturu kontroly tabáku a základní opatření týkající se tabákové epidemie včetně primární prevence. Primární prevenci je věnována zvláštní kapitola popisující efektivní metody, zejména v rámci školství. Nezapomíná ani na genderově specifické aspekty. Úvodní, teoretická části práce je možno vytknout pouze drobné nepřesnosti týkající se postupů léčby závislosti na tabáku. Vyzdvihnout lze naopak práci s literaturou, podrobnou řešerší tématu, rozsah i výběr citované literatury.

Aktuálnost řešeného tématu: Téma je vysoce aktuální vzhledem k vysoké prevalenci kouření u dospívající mládeže, která je v ČR v rámci EU jedna z nejvyšších. Hledání účinných programů a metod založených na důkazech, které mohou tento stav změnit, je proto jednou z priorit současné adiktologie.

Metody a postupy: Autor popisuje metodiku programu Unplugged včetně způsobů evaluace, efektu této intervence a způsobu jejího začleňování do školního curricula. V empirické části se zabývá metodologií a hodnocením tohoto preventivního programu včetně porovnání s kontrolní skupinou. Soubory jsou vhodně vybrané a mají dostatečnou velikost i adekvátní složení.

Výsledky práce: Kromě správné aplikace vědeckých metod práce přinesla i zajímavé výsledky, které jsou prezentovány srozumitelně a přehledně.

V diskuzi se zabývá širšími souvislostmi této intervence v rámci rizikového chování obecně, s důrazem na genderové aspekty. Jak plyne z výsledků práce, celkově se efektivita programu prokázala, ale po separátním hodnocení dle pohlaví byl prokázán efekt pouze u dívek. Nejvíce mne zaujala formulace týkající se často propagované genderové rovnosti, která nemusí znamenat stejnou intervenci pro všechny, ale právě naopak- intervenci zaměřenou dle specifických potřeb pohlaví.

Formální zpracování disertace:

Předložená práce má 187 stránek, 3 přílohy a téměř 400 citací. Citace jsou vhodně vybrané a aktuální. Výsledky jsou představeny ve 12 tabulkách a 7 grafech. K formální stránce práce nemám žádné výhrady kromě té, že citace by bylo vhodné číslovat.

Význam práce a možnosti aplikace výsledků: Vzhledem k tomu, že prevence kouření musí být ve společnosti vždy komplexní, má i tento hodnocení program své významné místo v rámci prevence ve školách. Těším se na širší aplikaci tohoto programu ve společnosti.

Závěrem bych se ráda autora zeptala, jak vidí reálné možnosti rozšíření tohoto programu, tak aby se stal rutinní součástí výuky na základních školách.

Závěr:

Dr. Novák prokázal, že dokáže samostatně pracovat s odbornou literaturou, navrhnut a provést výzkumnou studii v intencích požadavků kladených na disertační práce. Prokázal velkou míru pečlivosti a kritického uvažování a zdařile se zhodil metodologicky náročného tématu. Kladně hodnotím rozsah použité literatury a celkové publikační i klinické aktivity.

Disertační práce prokazuje předpoklady autora k samostatné tvorivé vědecké práci a k udělení titulu „Ph.D.“ za jménem. Disertační práci doporučuji k obhajobě

MUDr. Lenka Štepanková, Ph.D.
1. lékařská fakulta
Univerzita Karlova v Praze

VPraze ... dne ...2. března...2016...